

Katorika i Amerika ka mea ahau ehara ano a *Te Kopara* i te karere pono. He mahara ake e toru nga Hahi kei runga i nga motu nei te mihinare, te Weteriana, te Katorika. Roko-hina mai a Niu Tirani e nga Hahi nei e kai ana te tangata i te tangata. Na ratou i whakaatu e hara te tangata i te miiti e tika ana ma te tangata engari tena nga miiti e tika ana ma te tangata he kau, he hipi, he poaka. Ki te titiro a toku whakaaro e tuakana e teina ana e whanaunga e taka hoahoa ana enei Hahi ki a ratou. I roto i oku iwi i a Ngapuhi ki Hokia-nga e toru nga Hahi. Ngapuhi ki te Taitokerau e toru nga Hahi. Engari ko to ratou karakia i roto i o ratou huihuinga kotahi tonu. Kūti ano te wahi e wehe ai kei nga tikanga whakahaere a ia Hahi a ia Hahi. No reira i te panui a *Te Kopara* mo te kino o te Hahi Katorika i Amerika ka mea ahau ka he mau e panui. He mea tika mau e tuku atu he kupu whakaatu ki te Kawanatanga o Amerika kia akona paitia taua iwi. Ngaro iho to whakaaro pai i to whakawhirinaki ki te kai-ta i te Paipera. Me mutu te tuku mai o te Pepa nei.

RAMEKA E. WAIKEREPUKU.

Ohaewai.

[E hoa Waikerepuru tena koe. E pai ana ka whakaaetia to tono kia whakamutua te rere atu o *Te Kopara* ki a koe, engari taria kia kite iho rano koe i nga whakahoki ki nga kupu o tau reta e mau i runga ake nei. Ko to tino whakahe ko te panuitanga a *Te Kopara* i nga kino o te Hahi Katorika i Amerika. Ka mahara au kia ki koe he teka aua korero kia tika ai hoki ra to whakahe i te panuitanga a *Te Kopara* i aua korero he korero teka hoki. Tena ko tenei kaore tahi o whakahe engari ko to whakahe ke mo te panuitanga a tenei Pepa i aua korero tika, e whakaae mai na hoki koe he tika: hei whakarapopoto ake ko te whakaaro tenei ara he tika tonu nga kino o te Katorika i Amerika engari hei aha ra i whakina ai e *Te Kopara*. Tuarua—e mea ana koe i mahara koe tera e pai te whakaatu a tenei Pepa i nga tikanga anako o te whakapono. E hoa āta whakaaturia mai e koe te he o te panuitanga a *Te Kopara* i aua korero te auraratanga ranei o aua korero ki waho o nga korero o te whakapono. E mea ana koe he mea ke te Paipera he mea ke ano te whakapono. He mea tauhou ra pea tenei. Ina whakarapopotia tenei whakaaro koia tenei ara "kaua hei uru nga korero o te Paipera ki roto i nga korero o te whakapono, engari kia korerotia ra ko o tenei ao korero ka korero ai i nga korero o te Paipera. E matau mai na koe ka aua korero whakahe mo te Hahi Katorika he whakahe i a ratou mo to ratou kati i te Pukapuka a te Atua kei korerotia e a ratou whakaminenga. E hoa kia marama mai koe ko te Paipera te whakapono me te whakapono ko te Paipera kaua hei pohehe. E mea ana ano koe e hara *Te Kopara* i te karere o te pono: ae tera e tika tenei korero au mehemea kaore i panuitia e *Te Kopara* aua korero he huna tena nana i nga korero pono. Na e hoa mo to korero mo o ratou Hahi e toru i whakaritea e koe ki te teina ki te tuakana ki te hunga ranei e takahoahoa tetahi ki tetahi. E hoa me ki atu e au ko te Hahi anake o Ingarani raua ko te Hahi Weteriana nga mea e tika ana mo ena karangatanga e hara i muri nei engari no to raua na kaupapa tonu iho he roa rawa ki te whakamarama i konei. Tetahi kaore i te tino tika to korero ko nga Hahi ena nana i whakarata taua te iwi Maori. Kaore waiho ano koe i muri rawa i te wa kua rarata ke te Maori i tenei Hahi o taua i te Hahi Weteriana hoki. Ko Hamuera Matenga te tangata nana i whakaratia taua te Maori e mohio mai na koe ki ona korero katoa. Otira kei